

DANKWOORD

Door: Drs. Anneke Kemper

*Geachte leden van de VGVZ, geachte genodigden,
Aan het einde van deze lange dag wil ik een woord tot u uitspreken. Voor de laatste maal als voorzitter en dan zal ik deze verantwoordelijkheid neerleggen en overdragen aan de nieuwe voorzitter van onze vereniging, van de VGVZ.*

Voor mij is het zover. Mijn termijnen zijn verstreken. Twee maal vier jaar voorzitterschap wordt vandaag afgesloten en een nieuwe periode met een nieuwe voorzitter zal zich aandienen. Niet dat het komen en gaan van voorzitters de periodes van een vereniging indeelt, integendeel, maar toch...

Acht jaar geleden ben ik aangetreden als de opvolgster van Ton Hanrath. Het was een roerige tijd in de vereniging en Ton heeft indertijd besloten het voorzitterschap neer te leggen. Hoe jammer dat Ton door een dramatisch ongeluk is overleden en dit moment van vandaag van wisseling van voorzitter niet meer kan meemaken. Het was wellicht goed geweest na vele jaren de gebeurtenissen van acht jaar geleden vanuit het heden opnieuw te bezien. Een ander daglicht kan soms oude ervaringen van een nieuwe betekenis voorzien. Wellicht was er gelegenheid geweest om samen te kijken naar toen en samen te ervaren dat de scherpte van het moment lange tijd daarna kan verzachten. Ik had Ton nu graag hier met ons gehad. Dat kan niet meer. Maar ik wil hem noemen en gedenken, omdat hij acht jaar geleden net als ik onder andere omstandigheden het voorzitterschap heeft neergelegd.

Acht jaar geleden ben ik gevraagd om in het bestuur van de katholieke sector zitting te nemen en twee vergaderingen daarna in het algemeen

bestuur en twee vergaderingen daarna heb ik mij op verzoek aangeboden als voorzitter van de vereniging. In snel tempo kwamen er gesprekken en kwam de voordracht en benoeming.

Ik was full time geestelijk verzorger in die tijd en wilde me graag inzetten voor de vereniging. Als ik terugkijk was het niet uit nood. Ik hoefde niet perse iets anders te gaan doen, want mijn hart lag in het werk met de patiënten van onze GGZ instelling. Dat boeide me toen in hoge mate, individuele gesprekken en groepsgesprekken. De vraag dreef me hoe ik dienstbaar kon zijn aan hen op een adequate en professionele wijze, met zorg, met liefde en met kennis en intelligentie. Een sociale bekommernis vanuit een diep gevoel en een levensovertuiging welke kennis en voeding gaf. Ik hield eigenlijk niet zo van vergaderen en de mensen waarmee ik nauw samenwerkte wisten dat ook. En toch. Ik had de overtuiging dat een vereniging als de VGVZ veel goed kon doen aan ons vak, inhoudelijk en qua omstandigheden, en dus indirect goed kon doen aan patiënten, cliënten en bewoners. En daar

wilde ik wel een persoonlijke bijdrage aan leveren. En besturen kon ik wel, dacht ik, ik vond het een noodzakelijk kwaad.

Terugblik

Vandaag is het moment voor mij om na acht jaar afscheid te nemen, niet van de vereniging, wel van het voorzitterschap. En als geestelijk verzorger weet ik hoe belangrijk het is om op een goede manier afscheid te nemen. Het is een deel van mijn en ook uw werk om anderen daarin bij te staan. Een teruggang in de tijd, een herijking van gebeurtenissen en ervaringen, dat markeert een afscheid. Dat weten wij als geen ander. Mijmeren over wat er was. Mijmeren over de betekenis van het toen voor het nu. En mijmeren over wat we onthouden hebben van een bepaalde periode. En het mijmeren waarom we juist dat wat we onthouden hebben nu net niet vergeten zijn! En mijmeren over het gevoel bij onze mijmeringen. Ik ben er de afge-

lopen periode mee bezig geweest. Ik zal u daar nu niet mee belasten. Als u al nieuwsgierig bent naar deze mijmeringen van een scheidend voorzitter, ik zal u teleurstellen. Er is aan iedere voorzitter ook een binnen- en een buitenkant en transparantie is natuurlijk soms een loze kreet. Dat mag ik nu wel zeggen.

Maar ik heb niet alleen gemijmerd maar ook gelezen om afscheid te nemen. Gelezen in oude mappen met verslagen en bestuurlijke stukken. Wat ik scherp ben gaan lezen, dat is een keuze, zijn de twee meerjaren beleidsplannen welke in de afgelopen acht jaar geschreven zijn. De eerste van 2005 tot 2008 en de tweede van 2009 tot 2013. Het is op dit moment niet aan mij om deze beleidsplannen te evalueren en te promoten. Laat staan van bestuurlijke trajecten voorzien. Dat doen wij immers met zijn allen. Maar ik wil er toch wat over zeggen.

Ik vind het verschil tussen het eerste en het tweede meerjaren beleidsplan aanzienlijk groot. Het verschil in aantal pagina's – vier van het eerste tegenover achttien van het tweede – is veelzeggend. Nauwkeuriger onderzoek toont aan dat daar waar het eerste meerjaren beleidsplan grotere kaders hanteert, het tweede ongelooflijk veel specifiek is in taal en begrippenapparaat.

De twee beleidsplannen overziende vind ik het indrukwekkend wat we met zijn allen voor elkaar hebben gekregen de afgelopen tijd. Wat zijn we veel verder gekomen met het inhoudelijk doordenken van onder andere ambt en levensovertuiging, met netwerken met politiek en belangenorganisaties, met het stafbureau, met dienstverlening vanuit het stafbureau aan de leden, met de splitsing tussen ons Tijdschrift Geestelijke Verzorging en onze interne communicatie via de website, met onze zichtbaarheid in de samenleving, met onze betekenis als vereniging voor diezelfde samenleving.

Ik kijk daar met een tevredenheid op terug. Ik durf te zeggen dat er hard is gewerkt door velen van ons de afgelopen acht jaar. We hebben kansen die er lagen benut. We zijn niet bang geweest om te veranderen. We hebben nieuwe doelen durven te formuleren.

Zorgen

Ik denk dat een scheidend voorzitter meer open mag en kan zijn dan een voorzitter. En ook die positie wil ik graag benutten. Er zijn twee zorgen die ik wil benoemen en die te maken hebben met het interne en externe functioneren van onze vereniging.

De eerste zorg betreft het interne functioneren van de VGVZ en gaat over mijn ervaringen met een te logge en inadequate organisatiestructuur. Ik denk dat het van het allergrootste belang is dat de ontwikkeling van de VGVZ van de afgelopen jaren van een vrijwilligersvereniging naar een professionele

vereniging zijn beslag krijgt in een ander organisatiestructuur, waarbinnen kwaliteit van besturen en specialisatie in deelterreinen gestalte krijgt. Bestuurders moeten meer specialisten worden en uitgezocht worden op grond van hun specialisatie en op grond van hun deskundigheid in besturen. Ik denk dat we de periode van vertegenwoordiging van sectoren en werkvelden in een algemeen bestuur achter ons moeten laten en bestuurders moeten aantrekken uit de eigen gelederen van geestelijk verzorgers die zich zichtbaar hebben gespecialiseerd op belangrijke deelgebieden voor de VGVZ als totaal. Een inhoudelijke vertegenwoordiging in plaats van een denominatievertegenwoordiging met een werkterreinvertegenwoordiging, zoals wij dat nu kennen. Alleen dan zullen stafbureau en een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur goed kunnen samenwerken. Alleen dan zal er een opeenhoping van kennis en ervaring binnen het stafbureau voorkomen kunnen worden en zal kennis en ervaring overdraagbaar kunnen zijn. Alleen dan zal de macht van het bepalen van het beleid en de macht van de controle op de uitvoering van het beleid kunnen blijven liggen waar hij thuishoort, namelijk bij de leden. Transparant beleid moet gevolgd en gestuurd en gecontroleerd kunnen worden door mensen met kennis en ervaring. Alleen zij kunnen zien wat door transparantie zichtbaar wordt. Transparantie is trouwens een streven, een goed streven, maar nimmer een voltooid streven en nimmer een gehaald doel. Soms zijn zaken niet zichtbaar, niet omdat ze verborgen wensen te blijven, maar simpelweg omdat degene die meekijkt en mede bepaalt het niet ziet. Gespecialiseerde kennis en ervaring bij onze bestuurders wordt een noodzakelijkheid. Daar moet onze organisatiestructuur naar toe evolueren. En ik denk met de huidige ontwikkelingen van het stafbureau voor ogen, waardoor meer mensen met verschillende deeltaken binnen het stafbureau gaan samenwerken, dat wij daar als vereniging snel mee aan de gang moeten. Een punt met hoge prioriteit.

Een tweede punt van zorg betreft het externe functioneren van de VGVZ. Het vele netwerken van de afgelopen jaren heeft veel vruchten voortgebracht. Er zijn nieuwe relaties met onder andere politieke groeperingen, met denominale organisaties, met belangrijke marktpartijen aangeknoopt en bestaande relaties zijn verstevigd. Het netwerken zoals dat genoemd wordt heeft onze vereniging tot een partner in het net gemaakt. We worden gezien, we worden gewaardeerd, we worden uitgenodigd in het meedenken en meepraten, we nodigen anderen uit die met ons willen meedenken en meepraten. Allemaal heel geweldig en heel prima. Maar er kleeft ook een gevaar aan al dat mee willen praten en mee willen denken van ons met die anderen en dat is de eigen koersbepaling. Ik hoop dat de VGVZ een eigenstandige en eigenzinnige vereniging mag zijn en blijven in het groter wordende netwerk. Ik hoop dat de VGVZ vooruitlopend en initiatiefrijk zal durven blijven te zijn en opnieuw zal durven te zijn. Een luis in de pels, zoals ook wordt gezegd van de geestelijk verzorger binnen zijn eigen organisatie, zo zou ik willen dat de VGVZ zich in het netwerk of in al die netwerken blijft gedragen en nog meer zal gedragen. Als een luis in de pels. Soms kunnen kleine medespelers op een groot bord nieuw initiatieven promoten en afdwingen. Simpelweg omdat ze juist precies op de goede tijd op de goede plaats zitten en klein en eigenzinnig zijn. Zo ken ik eigenzinnige geestelijke verzorgers in een klein en eigenzinnig land, in een op sommige terreinen vooroplopend land, precies omdat klein zijn beheersbaarheid includeert en daardoor veranderingen kan initiëren. Ik hoop dat we durf en lef zullen behouden en dat we moed zullen verzamelen om daar te staan waar we willen staan, van binnen uit, met een bepaalde ongebondenheid aan welk belangrijk netwerk dan ook! Strijders verzamelt u! Maak gebruik van tijd en plaats om veranderingen te initiëren en uit te voeren. De kans is groot dat grote anderen zich zullen aanpassen aan een kleine medestander, welke staat op het juiste tijdstip op de juiste plaats.

Dank

Na deze woorden 'off the record' welke ik juist als scheidend voorzitter kan en moet uitspreken wil ik komen tot de kern van het afscheid nemen en dat is bedanken.

Ik wil jullie, leden van de VGVZ, allemaal ontzettend hartelijk bedanken voor het gestelde vertrouwen. Met vallen en opstaan in tijden die soms mee en soms tegen zaten, met persoonlijke omstandigheden die soms mee en soms tegen zaten zijn jullie toch voldoende blijven vertrouwen. Ik heb veel met jullie meegemaakt in eerdere Algemene Ledenvergaderingen. Het vertrouwen is zelfs fors beschadigd geweest, ook dit heeft soms tegen gezeten en soms mee gezeten. Maar de acht jaar is volbracht en voltooid. En volgens mij is er nu veel rust in de vereniging. De overgang van de ene voorzitter naar de andere gebeurt op een natuurlijke manier, middels het voorgeschreven protocol van voorgeschreven termijnen. De rust in de vereniging heb ik met anderen na gestreefd. Ik weet van mijzelf dat je alleen in rust hard kunt werken en dat geldt ook voor de vereniging. Jullie allen hebben gewerkt aan deze rust en hard gewerkt aan belangrijke dossiers door deze rust. Bedankt voor jullie inzet, bedankt voor het meedenken, bedankt voor jullie eigenzinnigheid. De mijne was er soms ook! Bedankt leden voor het vertrouwen in mij!

Mijn dank voor het gestelde vertrouwen gaat uit naar alle leden, maar daarbinnen wil ik speciaal benoemen het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur. In deze settings heb ik reeds persoonlijk afscheid kunnen nemen. Gekozen door het Algemeen Bestuur als haar voorzitter wil ik op deze plaats op dit moment het Algemeen Bestuur nogmaals danken. Speciaal, voor jullie samenwerking met mij, voor jullie inzet, voor het vertrouwen in mij. Voor mij was het door dik en dun en ik zal niet vergeten dat jullie als Algemeen Bestuur altijd naar buiten toe mij zijn blijven steunen, in tijden die meezaten en in tijden die tegen zaten.

Daarnaast wil ik mijn collega's van Mediant, Jos van der Sterre en Wouter Vlek, uitdrukkelijk noemen en bedanken. Zij hebben mij gevolgd in mijn werken voor de VGVZ en zijn mij blijven vertrouwen en steunen, al die jaren lang. Sommige klussen deed ik gewoon niet meer in ons huis en zij hebben klussen overgenomen en begrepen dat ik er soms niet was. Zij zijn soms een veilige haven geweest, waar ik kon praten over moeilijkheden in het VGVZ werk en nooit hebben zij mijn vertrouwen in hen beschaamd. Gesloten als een boek. En precies dat vertrouwen had ik van mijn eigen collega's nodig. Jos en Wouter, bedankt!

Tot slot een speciaal woord van dank voor Richart. Wij samen hebben de veranderende organisatie ook laten groeien binnen onze verhouding. Ik moest en wilde ruimte geven aan jouw nieuwe

functie en ik heb het idee en gevoel dat onze, voor mij goede, samenwerking tot veel goede resultaten voor de vereniging heeft geleid. Zonder woorden, binnen de gestelde kaders is onze relatie mee geëvolueerd. En dat heb ik ook zo gewild. Mijn dank aan jou is groot. Ik heb veel van je geleerd. Je hebt de vereniging tot nu toe al heel veel goeds gebracht.

Simon aan jou geef ik de hamer. Nu is het jouw beurt! Maak er mooie termijnen van voor de VGVZ. Ik geef je een paar kussen als bemoediging.

Drs. Anneke Kemper was van 2002 tot 2008 voorzitter van de VGVZ; zij is als geestelijk verzorger verbonden aan Mediant in Enschede.